

ย ย อนุสาวรีย์ย่าจันย่านุกสถานภาพวัดม่วงวัดม่วงโกมารภัจจ์

บ้านเหียง เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี กลาง ภูเก็ต 83110

มูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร(มทศ.)บูรณะปฏิสังขรณ์

คำเชิญผีกลาง "หนารน(เรือน)แม่หม้าย มีขามคอม้าย มีหัวากาจับย มีต้นม่วงคล้าย มีสะพานบ้านย มีคูโดยรอบย มีขอบค่ายไผ่"ย คำเชิญตายายผีกลาง
ที่บ่งบอกบริเวณรันท้าวเทพกระษัตรี (จัน) เกาะบ้านเคียน

เชิญวัดม่วงโกมารภัจจ์ บทประพันธ์ เลียบ ชนะศึก

เสียงอัญเชิญไหว้ผีกลาง

ไหว้ผีกลาง ไหว้ผีกลาง เช่นไหว้ บวงสรวง ไหว้บรรพชนตายายผีกลาง ไหว้ตายายผีกลาง

.

ย ย ย ๒๕๖๑ ย ไหว้ตายายผีกลาง

.ย

ย

ย ย

ย

ประเพณีไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕ย ๒๕๔๖ย ๒๕๔๗ย ๒๕๔๘ย ๒๕๔๙ย ๒๕๕๐ย ๒๕๕๑ย ๒๕๕๒ย ๒๕๕๓ย ๒๕๕๔

ระบุ พ.ศ.มิได้ รวพิสุจน์ปี พ.ศ. รวชุดที่ ๑,ย รวชุดที่ ๒, รวชุดที่ ๓

ย

มูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร(มทศ.)ดำเนินการทอดผ้าป่าสามัคคีเพื่อซ่อมหลังคาศาลาจตุรมุข ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๔ เวลาก่อนเพลย

ย

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ บริษัทเอกชนได้นำเสนอแผนแม่บทสังเขปให้คณะกรรมการมูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรพิจารณาสืบสนุน

ย ประวัติความเป็นมาและกำหนดการของมูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรการบวงสรวงปู่ย่า ตายายและบรรพชนผู้กล้าเมืองกลาง

ย กรทิตชาติ วัฒนพันธุ์

เลขานุการ มทศ.

ย

อดีต ปัจจุบัน อนาคต

ประเพณีไหว้ผีกลางหรือปัจจุบันเรียกว่าประเพณีบวงสรวงปู่ย่า ตายาย บรรพชนผู้กล้าเมืองกลางย ซึ่งเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษย

แต่ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าเกิดขึ้นในสมัยใด ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการจัดเป็นงานประจำปีของจังหวัด โดยกำหนดให้วันที่ 12 มีนาคมของทุกปีเป็นวันที่ให้อนุชนรุ่นหลังได้ระลึกและแสดงความกตัญญูต่อบรรพชนผู้เสียสละเลือดเนื้อเพื่อปกป้องบ้านเมือง

ประเพณีไหว้ตายายผีกลางเป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความกตัญญูของลูกหลานที่มีต่อบรรพบุรุษ

ซึ่งยังเป็นโอกาสที่ญาติพี่น้องได้มาพบปะกันอย่างกว้างขวางได้แสดงความรักความห่วงใยซึ่งกันและกัน และยังเป็นผลสืบเนื่องให้เกิดความรักความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีของชุมชนสืบไป ปัจจุบันประเพณีไหว้ตายายผีกลาง อาจจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ก็เพื่อปรับให้เกิดความเหมาะสมเพื่อให้ประเพณีนี้ได้รับใช้สังคมและชุมชน ย ย ย สถานที่จัด ในอดีตจะจัดกันบริเวณบ้านเจ้าเมืองกลาง หรือบ้านลูกหลาน เช่น บ้านลิพอนย บ้านสาคุย บ้านเหรียง เป็นต้น ปัจจุบันจัดรวมกัน ณ บริเวณวัดม่วงโกมารภัจจ์ บ้านเหรียง ตำบลเทพกระษัตรี ย อำเภอกลาง

ย ประวัติวัดม่วงโกมารภัจจ์

วัดม่วงโกมารภัจจ์ตั้งอยู่ในหมู่บ้านเหรียง ตำบลเทพกระษัตรี ในเขตอำเภอกลาง เป็นวัดร้างอยู่ในความดูแลของวัดพระนางสร้าง มีพระพุทธรูปปูนปั้นครึ่งท่อนเศียรชำรุด ชาวบ้านเชื่อว่าวิญญาณของพระภิกษุ สมัยราชกาลที่ 5 ซึ่งมามรณะภาพที่วัดแห่งนี้ยังคงสถิตคอยดูแลปกป้องวัด และมีวิญญาณของหลวงปู่ทองสถิตอยู่ที่พระพุทธรูปครึ่งองค์ ไกล่พระพุทธรูปเคยมีต้นทิงและต้นทัง ซึ่งลายแทงวัดม่วงโกมารภัจจ์กล่าวถึงมีความว่า ีระหว่างต้นทิงต้นทัง เป็นที่ฝังสมบัติ

ย ชาวบ้านยังเชื่ออีกว่า วัดม่วงโกมารภัจจ์เคยเป็นวัดก่อนสมัยท้าวเทพกระษัตรี (ท่านผู้หญิงจัน) และท้าวศรีสุนทร (คุณมุก) ก่อนสงครามกลาง พ.ศ. 2328 เจ้าเมืองกลางได้ใช้ลานวัดม่วงโกมารภัจจ์ เป็นสถานที่ฝึกซ้อมทหาร ฝึกการเคียวน้ำมัน ลงยันต์ทหาร ฝึกซ้อมรำกริช ฝึกผสมดินปืน มีบ่อน้ำ 2 บ่อ บ่อหนึ่งเขว้านยาสมุนไพรให้ทหารอาบน้ำเพื่อการอยู่ยงคงกระพัน

วัดม่วงโกมารภัจจ์จึงถือเป็นวัดที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดภูเก็ต

ย

วัตถุประสงค์

- ๑.ย เพื่อสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมโบราณ
- ๒.ย เพื่อให้ชนรุ่นหลังได้ระลึกและแสดงความกตัญญูต่อบรรพชนผู้เสียสละรักษาแผ่นดิน
- ๓.ย เพื่อสร้างความรักความสามัคคีในชุมชนที่ต้องมาร่วมกระทำกิจกรรมพิธีบวงสรวง
- ๔.ย เพื่อสร้างชนรุ่นหลังให้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การทำอาหาร ขนม
- ๕.ย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นนอกห้องเรียน

ย

กลุ่มเป้าหมาย

- ๑.ย ประชาชนทั่วทั้งจังหวัดโดยเฉพาะผู้พักอาศัยในบริเวณที่มีพิธีกรรมจำนวนมากกว่า ๑,๐๐๐ คน
- ๒.ย ชาวบ้านในชุมชนใกล้เคียงได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจกรรม
- ๓.ย นักเรียน นักศึกษาที่พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียงเข้าร่วมเป็นผู้จัดกิจกรรม
- ๔.ย ญาติในสายตระกูลของเจ้าเมืองและขุนศึก

ย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.ย ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเห็นความสำคัญของการแสดงออกซึ่งความกตัญญูต่อบรรพชน
- ๒.ย ชนรุ่นหลังคงรักษาไว้ซึ่งประเพณีอันดีงาม
- ๓.ย ความรักความสามัคคีในชุมชนที่มาร่วมแรงร่วมใจกันจัดงาน
- ๔.ย สถานที่จัดงานพิธีสามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

ย

รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๑.ย เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี
- ๒.ย สำนักงานพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต
- ๓.ย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต
- ๔.ย สภาวัฒนธรรมอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
- ๕.ย โรงเรียนในเขตอำเภอถลาง
- ๖.ย ชาวบ้านในเขตชุมชนเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และใกล้เคียง
- ๗.ย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมพิธีสักการะ
- ๘.ย ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต
- ๙.ย สถานีตำรวจภูธรถลาง

ย

แนวทางปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานย

เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี

- ๑.ย นัดประชุมผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบล
- ๒.ย จัดเตรียมสถานที่ ทำความสะอาด,ย จัดโต๊ะ เก้าอี้ เครื่องเสียง ไฟฟ้า
- ย ๓. จัดบุคลากรดูแลความเรียบร้อยในบริเวณ
- ย ๔. จัดสถานที่จอดรถ พร้อมป้ายแสดงทางเข้าออก และจุดบริการต่าง ๆ
- ย ๕. ประสานผู้นำชุมชนในนำกำลังชาวบ้านเข้าร่วมงานและทำขนมบวงสรวง
- ย ย ๖.ย จัดกำลังเจ้าหน้าที่ อปพร. จำนวนไม่ต่ำกว่า ๑0 นายย เพื่อ
- ย ย ย ๖.๑ย จัดการจราจรและระเบียบในสถานที่จอดรถ
- ย ย ย ๖.๒ย ดูแลความสงบเรียบร้อยในบริเวณงาน

สำนักงานพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต

- ย ๑. ทำหนังสือนิมนต์คณะสงฆ์ เพื่อเทศน์ และรับฉันเพล จำนวนประมาณ ๑๐๙ รูป
- ย ๒. ดูแลความเรียบร้อย การจัดโต๊ะหมู่ และพิธีกรรมทางศาสนาในช่วงเช้า
- ย ๓. ประสานกับมูลนิธิฯเรื่องการจัดรถรับส่งพระแต่ละแห่ง
- ย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต
- ย ๑. เป็นฝ่ายสนับสนุน และต้อนรับบุคคลสำคัญของจังหวัด
- ย ๒. ประสานงานกับองค์การปกครองท้องถิ่นให้เข้าร่วมขบวนแห่และพิธีสักการะ
- ย ๓. ลงทะเบียนขอท.ที่เข้าร่วมขบวนแห่แก่ฝ่ายพิธีกรเพื่อประกาศเชิญตามลำดับ

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย สภาวัฒนธรรมอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

- ย ๑. เป็นผู้นำชาวบ้านทำขนมโบราณเพื่อเข้าร่วมพิธีบวงสรวง ในวันที่ ๑๑ มีนาคม บริเวณสวนพระพุทธรูปศาสนาวิวัฒน์ฯ
- ย ๒. เป็นผู้ถ่ายทอดและรักษาขนบธรรมเนียมพิธีบวงสรวงบรรพชน
- ย ๓. เป็นผู้ดูแลความถูกต้องของการเตรียมการสถานที่และพิธีบวงสรวง

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย โรงเรียนในเขตอำเภอถลาง

- ย ๑. นำนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนพิธีกรรมต่าง ๆ ร่วมขบวนแห่ และบริการน้ำดื่มแก่ประชาชนผู้มาร่วมงาน
- ย ๒. คณะครูช่วยเป็นฝ่ายรับบริจาคและจำหน่ายรูปเทียน เครื่องเซ่นไหว้
- ย ๓. คณะครูเป็นผู้แจกคืนเครื่องเซ่นไหว้หลังเสร็จสิ้นพิธีการ

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ชาวบ้านในเขตชุมชนเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และใกล้เคียง

- ย ๑. เป็นผู้ทำขนมและอาหารมาเข้าร่วมพิธีทั้งช่วงเช้าดึกบาตรและพิธีบวงสรวง
- ย ๒. เป็นผู้เข้าร่วมขบวนแห่เครื่องของบวงสรวง

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมพิธีสักการะ

- ย ๑. ส่งตัวแทนเข้าร่วมขบวนแห่เครื่องของบวงสรวง โดยนำบายศรีมาเข้าพิธีสักการะ
- ย ๒.ทำการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนในเขตพื้นที่ให้ทราบถึงการจัดงานพิธีบวงสรวงบรรพชน
- ย ๓.อาจจัดให้มีรถรับส่งบริการประชาชนในเขตชุมชนของตน เพื่อร่วมประเพณีพลังงาน

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ๑. ขอความร่วมมือสถานีวิจัยเพื่อให้คณะทำงาน (มูลนิธิ) ได้มีโอกาสประชาสัมพันธ์งาน

๒. ทำสื่อประชาสัมพันธ์งานในรูปแบบต่าง ๆ

๒ สถานีตำรวจภูธรกลาง

ย ย ๑. จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลการจราจรในช่วงปล่อยขบวนแห่จากอำเภอดงหลวงเข้าสู่วัดมวงฯ

ย ย ๒. จัดกำลังเจ้าหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยในงานพิธีและการจราจรในบริเวณที่จัดรถ

๒

การเตรียมงานของมูลนิธิฯ

๒

ธันวาคม ย ย ทำการประชาสัมพันธ์ ผ่านทางตัววิ่งของหน่วยงานราชการ

สิ่งพิมพ์ของบวงสรวง

๕

มกราคม ย.ย. ประชุมคณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนจัดเตรียมงานและย.ย.

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย มอพบมายหน้าที

ย ย ย ย ออกหนึ่งสี่ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ย ย ย ย แจกซองบวงสรวง เพื่อการรับบริจาคและการประชาสัมพันธ์

ย ย ย ย ประชาสัมพันธ์ต่อเนื่อง ผ่านหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุต่าง ๆ

กมภาพันธย์ ย ประชุมเพื่อติดตามงาน และประสานงานเตรียมความพร้อม กับตต.เทพกระษัตรี และชาวบ้าน

มีนาคม ย จัดเตรียมตกแต่งสถานที่ และบายศรี

11 มีนาคม ชาวบ้านร่วมทำขนมในบริเวณโรงครัวชั่วคราว สวนพระเทพศาสนาวัธมวงษย ๒ จัดสถานที่พิธีกรรม

12 ย มีนาคม ย ทำพิธีบวงสรวง ณ บริเวณสวนพระพิพิธศาสนาวัดม่วงโกมารภัจจ์

๒ กำหนดการ

พิธีทำบุญบวงสรวง ปู่ ยา ตา ยาย บรรพชน ผูกผ้าเมืองกลาง

ณย สวณพระพทธศาสนาวัตมวงโกมารภักจย อ.ถลางย จ.ภักเกิต

ပ ပ

วันที่ 12 มีนาคม

08.30 น.ย ย ๒ผู้มีจิตศรัทธาพร้อมกันในบริเวณพิธี

09.00 น. ย ย ผนวราชการจังหวัดภูเก็ตถึงบริเวณพิธี และสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพื้นที่

09.20 น. ย ย ผวราชาการจังหวัดภูเก็ต จดอุปเทียนนุชาพระรัตนตรัย

09.30 น.ย ย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

10.00 น. ย. ย. พิธีตักบาตรรับ ถวายสังฆทาน ทอดผ้าป่า

11.00 น. ย ย ถวายภัตตาหารเพล

พิธีการชงเย็น เริ่ม

16.00 น. ย ย กำหนด-ผู้ใหญ่บ้านและรวมชาวบ้านพรอมกันที่หน้าอำเภอถลาง

ย ย ย ฟีนองประชาชนพรอมกัน ณ บริเวณพิธีวัดม่วง

16.30 น. ย ย ผนวราชการจังหวัดภูเก็ตเดินทางถึงบริเวณพิธีบวงสรวง

ย ย ย พิธีศาสนาชิกข รวมบรรเลง

16.45 น.ย ขบวนอู่เบิรพานจาเมืองและเครื่องบวงสรวงเคลอนขบวนออกจากลานหน้าอำเภอถลาง

୧ | ୧ | ୧ |

17.30 น. ย. ย ขบวนอัญเชิญพานเจ้าเมืองและเครื่องบวงสรวง เข้าสู่วัฒนพิพิธ

ย ย ย ตัวแทนองค์กรปกครองท้องถิ่นและองค์กรเอกชนถวายพานบายศรี

นายอำเภอกลางและกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ชี้แจงคำถวายตัว

ประธานจัดงาน(รองประธานมูลนิธิ) กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี (ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต)

ย ย ย ผนวราชการจังหวัดภูเก็ตล้นมองชัย

18.30 น.ย. ผว.ราชการฯจัดเทียนบายศรี(ใหญ่) บนศาลาจตุรมุข ร่วมกับแขกผู้มีเกียรติ

นักศึกษาเชิญพานเจ้าเมือง 26 พาน มอบแขกผู้มีเกียรติตัวแทนเจ้าเมืองและบรรพบุรุษ
ย ย ย ตัวแทนกล่าวคำบอกกล่าวดวงจิตบรรพชนย (ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์-อำนวย คุ่มบ้าน)ย ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต กล่าวนำคำบวงสรวง
ย ย ย พิธีบวงสรวง(พิธีไหว้ตายายผีกลาง)ย โดยนายชวน ผสมทรัพย์
ย ย ย รำถวาย
ย ย ย รวบรวมแจกของไหว้ย ย
20.00 น.ย ย เสริ้จพิธีย

ย

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

โดยคณะทำงานของมูลนิธิฯ ประเด็นที่ควรนำมาประเมิน ได้แก่
๑.ย ความสวยงามและความถูกต้องของพิธีกรรม
๒.ย ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมชมงาน
๓.ย ความพึงพอใจของผู้เข้ามามีส่วนร่วม(ทำงาน)ในพิธีกรรมตั้งแต่ชุดทำขนม ขบวนแห่ ฯลฯ
๔.ย สิ่งที่มูลนิธิฯควรทำเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อยู่ในชุมชน

ย

โอกาสในการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบในอนาคต

กรณีที่ ๑ พื้นที่ได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์ใหม่ การจัดวางเส้นทางหรือการพื้นที่ประกอบพิธีกรรมอาจย ย ย มีการปรับเปลี่ยน
ย กรณีที่ ๒ มูลนิธิฯมีเงินซื้อพื้นที่บริเวณใกล้เคียง
ย กรณีที่ ๓ ผู้ประกอบพิธีกรรมหลัก ชราภาพไม่มีผู้สืบทอดวิชาได้
ย กรณีที่ ๔ เป็นพิธีกรรมที่สำคัญเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต

ย

กลุ่มภาพวัดม่วงโกมารภัจจ์ ถ่ายวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕

ย

มท.ภูเก็ต

สารานุกรม มท.ภูเก็ต

มนุษยศาสตร์ 772ย ประวัติศาสตร์3

Sommai @Usa Rahas Mai

Thao Thep Si Sunthon

Nok Panitsara Khun Note